

5 Potom kdez budu kopati
Tu geho budu doŝti gmiewati

R: nebo bude čest i chwála jemu.“

O válcě dievčiej

Pak skončě svůj život Libušě,
pohřebu ji ve vsi, jież diechu Libušě.
Po tom jejie knieně válku počechu
a právě podobnú k smiechu. 5
Nebo tomu za právo chtiechu, 7
aby takéž dievka zemí vládla
a mužie držěli by sě rádla. 10
Chtiece své řeči užiti,
jechu sě hradu staviti. 10
Dievky hradu Děvín vzděchu
a Vlastu za knieni vžechu.
Ta po všie zemí dievkám posla posly
řkúc: „Podbimy pod sě ty bradatě kozly!“
Neb sě tehdy pohansky jmiechu, 15
mužie dlúhé brady nosiechu.
Vecě Vlasta: „Kterát leží na nich moc?
Zapijejí sě na každú noc.
Když nad nimi svítěžímý,
co chtiece z nich učinímý.“ 20
Pro tu sě řeč mnoho dievek k Vlastě obra
a na šest set sě jich do Děvina dobra.
Jako holubi letie z svých kotcův,
takež sě dievky bráchu ot svých otcův.
Když bieše mužóm toho brániti
a každému svú dceru bítí,
dívno jim to bieše viděti. 25
I jechu sě tomu smieti,
že dievka okročmo na koni sedieše
a druhý po nej prázdny vedieše. 30
Mužie z smiecha nemúdrého
dojidechu smutka velikého.
Mohúc to zlé slovem uhasiti,
i dachu velikému zlému býti.
Snad jsú byli nepomněli,
že múdři sú za příslovie jměli
řkúc: „Kto chce v domu škody zbýti,
nedaj jiskřě uhlem býti.
Neb uhel často ohněm bývá. 35

Fs] giz diegi libicze *S*, giez diechu libicze (*Libiczie Jš*) *Z*, *Jš* – Pohrzbu gi we wfi libicze *P*
R: pohrzebu ju ve vsi, jiejż diechu Lubuś.

V 09/03

Po tom gegie knyeny waku poczecu
 Po tom *V*] po nycy *C*, *Jš*, *pod. P*, *Fs*, Po nycy *F*, *pod. Cr*, *Z*, Po nycy *S*, *pod. L* – gegie knyeny *V*, *pod. L*, *Z*] gegie knienie (al. diewky) *Jš*] gegie knyeny *S*, *pod. F*, gegie knyeny (*sic*) *C*] gegie diewky *P*, *Fs*, diewky gegie *Cr* – waku poczecu *V*, *P*, *Z*, *Jš*, *pod. F*, *L*, waku (*sic*) poczecu *Fs*] boyg (*sic*) poczecu *C*] waku podgechu *S*, *Cr*

R: Po niej knienē válku počecu

V 09/04

A prawie podobnu k smyechu
 A prawie *V*, *S*, *L*, *P*, *óžCr*, *Fs*, *Jš*, *pod. C*, *F*] A dofti *Z*

R: a právě podobnú k smiechu;

V 09/05

Nebo tomu za prawo chtyechu
 Nebo *V*, *Jš*] Neb *C*, *F*, *S*, *L*, *P*, *Cr*, *Fs*, *Z* – za prawo *V*, *L*, *P*, *Cr*, *Fs*, *Z*, *Jš*, *pod. C*, *F*] z prawa *S* – shoda rkpů *V* a *S* s rky *C*, *F* ukazuje, že trojverší s jedním rýmem je zde původní; rky druhé redakce, důsledně upravující veršové schéma na sudý počet, připojují verš:

Jak drzewe (drzewie *Fs*) libuſſi cztiechu *P*, *pod. Fs*, Yak drzewie libuſſi za knieznu gmiegiechu *Cr* – podobně i čtením starobylejší, ale veršové schéma upravující rkp *Z* doplňuje o jeden v.: A iakoz prwe libuſſy tez wlaſtu cztiechu (*ostatní rky poprvé mluví o Vlastě až ve v. 11*) – též obecně veršové schéma upravující rkp *L* přidává jeden v. do textu, avšak jiný: *Y* na to wſeckny tiehniechu (*tento v. převzal i Jš*), druhou rukou je však v *L* po straně připsán a před uvedený v. zařazen doplňující verš druhé redakce: Jak drzewie libuſſi ctiechu (*tim je v L opět lichý počet veršů*)

R: neb tomu za práwo chtyechu,

V 09/06

Aby takez dyewka zemy wladla
 Aby takez (*taktez C*, *tez P*) dyewka *V*, *C*, *pod. F*, *L*, *P*, *Fs*, *Jš*] At by takez diewka *Cr*] aby takez diewka yako libuſſie *S*] A aby takez ona *Z*

R: aby takéž diewka zem'ů wladla

proň bohatý sbozie zbývá.“

Tak mužie, mohúc slovem obrániti, i dachu z mála wojsku býti.

Kněž Přemysl chtieše toho brániti,

páni řkú: „Pokusimy, co diewky mohú učiniti.“

Vecě Přemysl: „Viděch ve sně diewky, krev ločice

a po všiej zemi jako wsteklé běhajice.

Pro ten sen boji sě v zemi zlého.“

Páni na smiech obrátichu sen kněžě swého.

Jako samostatná kapitola v *rkpech V*, *C*, *F*, *S*, *L*, *P*, *Z*; v těchto *rkpech* je na začátku prvního verše iniciála, ve *V*, *C*, *F*, *Z* je též nápis. Tuto kapitolu jako samostatnou má také *Jš*. V *rkpe Fs* tvoří tato kapitola celek s kapitolou následující, v *Cr* je součástí velkého celku, tvořeného kapitolami 5 až 9.

Od v. 33 je text doložen také zlomkem *Hr*. V něm jsou přehozeny v. 38 a 39.

V. 3 až 5 tvoří trojverší (je to jedno z trojverší, která měla nepochybně už autorská podoba díla a která představují porušení – nejspíše záměrná – pravidelné dvouveršové stavby díla). Toto trojverší je doplněno o jeden verš v *rkpech P*, *Cr*, *Fs*, *Z*, o jiný v *L*, *Jš*; v *L* je navíc po straně připsán také verš 2. redakce.

V *rkpe Z* jsou dvojverší 10–11, dále 20–21 a 40–41 rozvedena do čtyřverší, v. 43–47 jsou přepracovány do devíti veršů. Za v. 23 je v *Z* dvouveršový přídavek.

V 09/00

O walczye dyewczyey

~ *V*] O walczye yeſto diewky ſ muzny gmyechu *C*, O walce geſto diewky miely s Muzny *F*] O wlaſtie a o diewkach *Z*

R: O válce dievčiej

V 09/01

PAk ſkonczie ſwoy zywot libuſſie

PAk ſkonczie (*ſkoncze S*, *P*, *Z*, *Jš*) ſwoy zywot libuſſie (*libuſſie P*, *Z*, *Jš*) *V*, *pod. S*, *P*, *Cr*, *Fs*, *Z*, *Jš*] Pak ſkoncie žiwot libuſſie *L*] Skonczye (*Skoncze F*) ſwoy zywot libuſſie (*libuſſie F*) *C*, *pod. F*

R: Pak skončē swój žiwot Lubuś,

V 09/02

Pohrzebu gi we wſy giez dyechu libuſſie

Pohrzebu gi *V*, *F*, *Cr*, *pod. S*, *L*, *Jš*, pohrzebu gyu (*gi Z*) *C*, *pod. Z*] Pochowachu gi *Fs* – giez dyechu libuſſie (*libuſſie F*, *nad textem připsáno též libiſſie*) *V*, *pod. C*, *F*, *Cr*] genž ſloue libuſſie *L*] te prziezdiechu libuſſie

O Vlastině múdrěj radě

Když dievky ot otcův sě brachu

a na Děvín sě vzebrachu,
dci otci odpovědě,

sestra bratru to povědě:

„Již já niče nejsem tobě,
každý měj pěči o sobě.“

Pak sobě slíbichu viero,

Vlasta jim da v pití smieru,
aby tlustosti zbyly,

čerstvy a múdry byly.

Po tom jě na trě rozděli

a úřady jě poděli.

Múdrějším hrad poručí

a v radě jě seděti učí

řkúc: „Ktožti rád sedí v radě,

ten ostojí v každěj svadě.“

Krašším sě káza líčiti

a chytrěj řeči učiti

řkúc: „Tiemto mužóm poleku,

kdež jich mocí nedoteku.“

Třetím káza s lučičši jezdití

a mužě jako psy bíti.

Jako samostatná kapitola v rkpech V, Hr, C, F, S, L, P, Cr, Z; v nich je na začátku prvního verše iniciála, ve V, C, F, Z též nadpis. Ve stejném rozsahu je tato kapitola též v Jš (jako 9.). V rkpe Fs je spojena s kapitolou předchozí.

V rkpe Cr je za v. 2 dvanáctiveršový přídavek; zaznamenává jej v hranaté závorce též Jš.

V 10/00

O vláštynye mudrey radie

~ V, od vláštyny mudre rady C; O radie vlášty mudre F] Tuto dievky
przatelom na zivot odpowiedielí Z

09/00

R: O Vlastině múdrěj radě

172

V 10/01

Kdyz dyewky ot otcow jye brachu

Když dyewky ot (od F, Cr, Z, Jš) otcow (ocow Z) jye (je F, Z, Jš)
brachu V, pod. Hr, F, Cr, Z, Jš, A kdiž (Kdyz P) jie (je P) dievky ot
otcow (ot otczo P) b(r)a(cha) L, pod. P] Kdiz jie dievki od otczuow precz
brachu Fs] Kdyz jie dievky ot otcow otrbrachu S] Kdyz dyewky otczye
obrachu C

09/01

R: Když dievky ot otcův sě brachu

V 10/02

A na diewyn jye wzebrachu

A na diewyn V, S, pod. Hr, C, F, P, Cr, Fs, Z] Na diewin hrad L, A na
Hrad Diewin Jš - jye (je F, P, Z) wzebrachu V, C, F, P, Z, pod. L, Cr,
Jš, jie w(ri)eb(r)a(cha) (sic) Hr, jie zebrachu S] jie jebrachu Fs - přídavek za
v. 2:

09/02

2 p. 1 Giechu je (jie Jš) k walczie (k walcze Jš) chyftati

A gezditi (giezditi Jš) obwykati (obykati Jš)

By byl kto chtiel czo dworneho widietí

Bylo by gemu (giemu Jš) do diewina tehdy giti (gieti Jš)

5 Vrzziel by byl panny krajšne burducze (sic) (burdugicze Jš)

A konie p(ro)haniegicze

Niektere j(r)zielechu (j(r)zlelechu Jš) k czili

Druhe jie honie (konie jie - sic Jš) na konich (na koniech Jš)
kratiece chwili

Neb zrczadla precz (pricz Jš) metachu

10 A odienie kypowachu

Muzie to wiediechu (wiediechu Jš)

A by pro hru czinily dievky (By to dievky pro hru czinily Jš)
mniechu Cr, pod. Jš

R: a na Děvín sě vzebrachu,

10/03

dczy otczy odpowiedie

~ V] Dczi otczu (otczy C, S, pod. L, P, Fs, Z) na žiwot otpowiedie

(odpowyēdie C, pod. P, Fs, Z) Hr, pod. C, S, L, P, Fs, Z, Dczi na žiwot
otci otpowiedie (odpowiedie Jš) F, pod. Jš] Pak dczy otczy na žiwot
odpowiedie Cr

09/03

R: dci otcu na život odpovědě,

173

O prvé m dievčie m plene

Když se dievky dobře svyku
a na koních jezdit obyku,
jechu se země pleniťi

a vše mužie pořád bíti.

V óděni se dievčie srdce proměničiu,
že proti mužóm jako kámen biechu.

Ijedna přátel nebránieše,

dci na svého otcě vedieše.

Kněž Přemysl da to všiej zemi vědětí,
ale mužie nevědiechu, co tomu sdieti.

Neb oděnie nejmějiechu
a na jich koních dievky jezdiechu.

Však jakž mohúc se sebrachu
a přěd Děvín se brachu

mniece, by dievky mýchýřem zahnali,
a mniece, by jich na hradě nedočakaly.

Přemysl nerodi s nimi jiti

řka: „Rod mój musil by toho škodu jmieti.

Neb vědě, že dievčie lsti nemůžete zbýti

a ot nich vám jest pobitu býti.

By mē u prvém boji pobily,

mój by rod nepřietele skóro zbili.

Pro to s vámi nechci jiti

ni vám razi se s nimi sníti.“

Mužie jeho rady netbachu,

proti jeho vóli přěd Děvín se brachu.

Mužie, když hrad uzřechu,

dievkám se velmi vzsmiechu.

Kdežto Bojiše slóve za Vyšehradem, tu stojiechu.

Dievky, když se dobře sezřechu,

všiecky se poradivše

a u vierě se potvrdivše,

pojědu s Vlastú na přěd mocnějšie,

postavivše u prostřěd múdřějše,

A když na poli stojiechu

a již se sníti chtiechu,

Vlasta na koni s óštěpem u prvých stojieše

a svému vojsku tako mluvieše:

„Ó dievky, šlechetné stvořenie,
vás v světě šlechetnějšieho nenie.

Držtie se šlechetenství svého,
dobývajte sobě jména dobrého.

Bud' vám mílo málo úsilé pojmiati
a skrzě to věčný pokoj i čest jmieti.

Ač jě nyníe potepem,
věčnú pamět a chválu vezmem.

Budem sobě mužě voliti,
kdy chtiece budemy jě bíti.

Budem jako amazovské panie.

Ty sú poručily mužóm oránie
a samy zemí vládnú.

Ty sú jměly s ciesařem Ctyřem svádu,
ty šlechetně sú toho ciesařě pobily

a jemše sú jej ve krvi utopily

řkúc: Krve jsi žádal, krev že pí
a viec na světě lidí nebi!

Ty sú se proti Alexandru udatně jměly
a s jinými králi bíti sú se směly.

I jmaji toho po světu čest i chválu,
pojmevše u boji práci malú.

Těž vám, panny šlechetné, slušie učiniti!

Nebo dámy-li se nyníe těmto bradáčóm pobiti,
budú šlechetnými pannami chlapi smiech pobijěti

a viec ny mužie za robotné budú jmieti.

Bí každá bratra a otcě svého,
aby mohla sobě dobyti životu pokojného.

Lépe by bylo nám ctně zbitu býti

než těmto chlapóm bradatým na milost jiti.

Ale bude-li která ot nás běžěti chtieťi,

věz to, že na nás tovarystva nebude jmieti.

A moci-li budu kdy s ni býti,

smrti nebude moci zbýti.

A bude-li z vás která jata,

jáz jmám pln sklep Libušina zlata.

A to vám za jisto pravi,

že pro vás jednu všiecko ztrávi.“

A jakž té řeči brzo přěsta,

tak se inhed hnuchu s toho miesta.

A jakž na ně vyniku,

tak všiecky plavečsky křiku.

85 Osuchu mužě děvecké střěly,
 Vlasta mužě oštěpem rozdělí.
 Dřieve než svých opět dohna,
 sedm nejlepších oštěpem prohna.
 Mlada, Hoda a Svatava
 Vracka, Radka a Častava,
 ty podlé své knieně vezdy biechu
 a dobrodružsky sě ovšem jmiechu.
 Mužóm do smiechu nebieše,
 na tři sta již mužów zbitých lezieše.
 A by bliz les nebyl,
 ijeden by byl z mužów nezbyl.
 Na Vlastu sě ijeden nevrátil,
 nerád bych byl jie škopa s pivem převrátil.

V 11/02
 a na konych V, S, pod. F, L, Cr, Fs, Z, a na koniech P, Jš] na koních Hr,
 pod. C - gezdty V, pod. F, S, L, P, Z, Jš] giezdy Hr, pod. C, Cr, Fs
 - obyku V, C, L, Jš, pod. Hr] obyknú F, S, P, obyknú Cr, Z, pod. Fs
 R: a na koních jězditi obyku,

V 11/03
 Gechu jie zemie plenyty
 Gechu jie V, Hr, S, L, gyechu [ye C, pod. Jš, Griechu je Z, gechu je
 F] Poczechu P, Fs, Pocziechu Cr - zemie V, Hr, F, S, L, Jš, pod. C] zemi
 P, Cr, pod. Fs] wšjie zemie Z
 R: jěchu sě země pleniti

11/04
 A wšjie muzie porzad byty
 wšjie muzie V, S, pod. Hr, L, wšjie muzie C, pod. Cr, wšjie muze Z, Jš, wšjie
 muze F, pod. P] wšieczkny muzie Fs - porzad V, C, F, S, L, P, Cr, Fs, Z,
 Jš] gedno Hr
 R: a všě mužě pořad bítí.

V 11/05
 W odyeny [ye dyewczye [rdzie promyenychu
 W odyeny [ye dyewczye [rdzie ([rdze S, pod. P) promyenychu (zmieny-
 chu S) V, pod. S, P] w dyw [ye (je Z) dyewczye (diewczě - sic Z) [rdze
 promyenychu C, pod. Z, Jš, W diw je [rdze diewkam p(ro)mienichu
 Cr] W diwna jie [rdce dyewky obratichu L] W diw je diewky promienichu
 F - Vdatne (snad v udatné) [wue (sic) [rdce promenychu Fs - ... diewcie
 [yrdcie promienychu Hr (poškozeno)
 R: V div sě diewčie srdcě proměnichu,

V 11/06
 Ze proty muzom jako kamen byechu
 ~ V, pod. S, Cr, ze iako kamen proti nym biechu P] Že (Zie Z) proti
 muzom iako kamen twrdy (twrda Z) biechu L, Z, pod. Jš] Proty muzom
 jako kame(n) bychu (biechu F) C, pod. F] Ze jako muzie proty nym
 boywachu (sic) Fs - Ze ... biechu Hr (poškozeno)
 R: že proti mužóm jako kámen biechu.

85 Jako samostatná kapitola v rkpech V, C, F, Hr, S, L, P, Cr, Fs, Z; v nich je
 na začátku prvního verše iniciála, ve V, C, F též nadpis. Ve stejném rozsahu je
 kapitola v Jš (jako 10.). Zlomek Hr (v tomto úseku značně poškozený) končí
 v. 40. Ve zlomku O je text dochován od v. 30.
 V rkpe S rozveden v. 29 do dvojverší, tím je porušeno veršové schéma.
 V rkpe Fs jsou vynechány v. 55-57, vzniká tak rýmem spojený celek veršů (o
 lichém počtu) 53-54 a 58; dále tam chybí v. 86.
 V rkpe Z jsou vynechány v. 27-28, do dvojverší jsou rozvedeny v. 29 a 31;
 dvojverší 63-64 je rozvedeno do čtyř veršů.

V 11/00
 O prvem dyewczyem plenye
 ~ V, pod. C, F
 R: O prvém diewčiem pleně

V 11/01
 Kdyz [ye dyewky dobrzie swyku
 Kdyz V, S, P, Fs, Z, Jš, pod. F, L, Cr, Kkdiz (sic) Hr] Adyz (sic) C
 - dyewky V, C, pod. Hr, F, S, L, P, Cr, Z, Jš, dwiew (sic) diewki Fs
 - dobrzie V, Cr, Fs, Z, dobre S, L, P, Jš] [spolu C, F] není v Hr - [ye ...
 [wyku V, C, pod. Hr, S, L, jie ... zwyku Jš] je ... [wyknú F, Z, jie ... [wyknú
 P, Cr, pod. Fs

180
 R: Když sě diewky dobrě swyku

V 11/02
 a na konych V, S, pod. F, L, Cr, Fs, Z, a na koniech P, Jš] na koních Hr,
 pod. C - gezdty V, pod. F, S, L, P, Z, Jš] giezdy Hr, pod. C, Cr, Fs
 - obyku V, C, L, Jš, pod. Hr] obyknú F, S, P, obyknú Cr, Z, pod. Fs
 R: a na koních jězditi obyku,

V 11/03
 Gechu jie zemie plenyty
 Gechu jie V, Hr, S, L, gyechu [ye C, pod. Jš, Griechu je Z, gechu je
 F] Poczechu P, Fs, Pocziechu Cr - zemie V, Hr, F, S, L, Jš, pod. C] zemi
 P, Cr, pod. Fs] wšjie zemie Z
 R: jěchu sě země pleniti

11/04
 A wšjie muzie porzad byty
 wšjie muzie V, S, pod. Hr, L, wšjie muzie C, pod. Cr, wšjie muze Z, Jš, wšjie
 muze F, pod. P] wšieczkny muzie Fs - porzad V, C, F, S, L, P, Cr, Fs, Z,
 Jš] gedno Hr
 R: a všě mužě pořad bítí.

V 11/05
 W odyeny [ye dyewczye [rdzie promyenychu
 W odyeny [ye dyewczye [rdzie ([rdze S, pod. P) promyenychu (zmieny-
 chu S) V, pod. S, P] w dyw [ye (je Z) dyewczye (diewczě - sic Z) [rdze
 promyenychu C, pod. Z, Jš, W diw je [rdze diewkam p(ro)mienichu
 Cr] W diwna jie [rdce dyewky obratichu L] W diw je diewky promienichu
 F - Vdatne (snad v udatné) [wue (sic) [rdce promenychu Fs - ... diewcie
 [yrdcie promienychu Hr (poškozeno)
 R: V div sě diewčie srdcě proměnichu,

V 11/06
 Ze proty muzom jako kamen byechu
 ~ V, pod. S, Cr, ze iako kamen proti nym biechu P] Že (Zie Z) proti
 muzom iako kamen twrdy (twrda Z) biechu L, Z, pod. Jš] Proty muzom
 jako kame(n) bychu (biechu F) C, pod. F] Ze jako muzie proty nym
 boywachu (sic) Fs - Ze ... biechu Hr (poškozeno)
 R: že proti mužóm jako kámen biechu.

O mužském ostražení a o Vyšehradu

Po puol létu mužie sě ostrabichu, smolníkóv a koní dobychu. Však dievek bojem utkáti nesmiechu, ale bliz jih hrad učinichu.

Dievky jě dvakrát rozpudichu, až však jě takto přelisticu: mužie lstí před Libuši padu.

Tehdy dievky, vzemše radu, zpodjemše sě z svého sboru, jidu bránit svého dvoru.

Mužské síly sě bojiece, v Libuši lahu sě tajiece.

V tu dobu Přemysl s svú radú připraví, což slušieše k hradu, jedné noci vzvede dřevěný hrad, jemuž vzdě Vyšehrad.

S toho válěchu s dievkami let pět, ale mužóm bieše úzek veš svět.

Neb dievky mužóv na hradě nejmějiechu a pro to sě prorady nebojiechu.

Ale dievky na Vyšehradě biechu.

A když mužie kam jíti chtiechu, dievky dievkám pronesiechu,

a tak na čestě dievky mužě zbijiechu.

A takéž k ženám jdieše Vlastin list, proňz nebieše sobú ijeden muž jíst.

Neb túha veliká tehdy v zemi bieše,

že z jednoho slova žena mužě zabiěše.

Tehdy mnoho mužóv na loži nalézáchu, ani zbodeni noži.

Pro to mužie v noci svú stáji mieváchu v hustém háji,

aby dievčie liti zbyli a životóv neztratili.

Panie čestné túto válkú sě stydiechu a jim za bláznovstvo jmějiechu.

Ale *některé* sě k tomu nepřimluviechu; nebo tajně s Vlastú držiechu.

A to mužie ot žen trpiechu a pravě ženy jim nevěrný biechu. V tom chváli mužě toho věka,

né, jsú dostojni ot múdřých dieka, že ijeden muž nedal své ctné paniej zlym zlého užiti ni který jie chtěl tiem uhaniti

řka: „Nectná čini podlé svého práva, bože, daj, ať jest má ctná paní zdráva.“

Jako samostatná kapitola v rkpech V, C, F, O (dochována jen část), S, L, P, Cr, Fs, Z (dochována jen část). V těchto rkpech je na začátku prvního verše iniciála (v O vynecháno místo přes tři řádky, ale iniciála neprovedena), ve V, C, F, Z také nadpis. Tuto kapitolu jako samostatnou má také Jš (jako 11.).

V rkpe C jsou přehozeny v. 37–39 v pořadí 39, 37, 38. V zlomku O chybí v. 2; zlomek O končí v. 19. V rkpe S jsou přehozeny v. 9–10, chybí v. 41.

V rkpe P jsou vynechány v. 31–34, v rkpe Fs v. 29–34 a 41–42. V rkpe Cr je přehozeno dvojeřší 39–40 před v. 35–38.

V rkpe Z chybí konec kapitoly od v. 32 – v rkpe jsou vytrženy čtyři listy.

V 12/00

O muzjckem oftrabeny a O Wyšfehradu

~ V, O muzjckem oftrabenyu a o wyšfehradye C | O muzjckem oftrabeny F | Tuto dievky muzie pobily a muzie Jobie smolnikow dobyli Z

R: O mužském ostražení a o Vyšehradě.

V 12/01

PO puol letu muzye jye oftrabichu

PO puol (.o pol O – neprovedena iniciála) letu (letye O, pod. Z) V, C, F, O, S, L, P, Fs, Jš, pod. Z | PO pol leta Cr – muzye jye (je F, Z, Jš) oftrabichu (oftrubichu – sic Cr) V, pod. C, F, O, S, L, Cr, Z, Jš, jie muzie oftrabichu P | jie oftrabichu Fs

R: Po pól létu mužie sě ostrabichu,

V 12/02

Smolnikow a kony dobychu

Smolnikow V, F, P, Cr, Z, Jš, pod. C, S, Smolnykuow Fs | Smolnych kabatow L – a V, S, L, P, Cr, Fs, Z, Jš | y C, F – dobychu V, C, S, L, P, Cr | Jobie dobychu F, Z, Jš, pod. Fs – v O v. chybí

R: smolníkóv a koní dobychu.

O rozličných dievčích Istech

Po tom dachu se dievky na rozličné Isti,
pro něž zbychu mužie všie své cti.

Uzřěvše, že na Vyšehradě veliký hlad,
za přiměřím pozvachu jich na svůj hrad.

Tu s nimi kraššie panny posadichu,
jež chytře řeči mnoho umiechu.

Ty diechu: „Jáz bych tvá ráda byla,
by má tetka živa nebyla.

Chtěl-li by ty mě sobě jmieti,
musil by jiej život otjieti.

A to se móż dobřě státi,
chčeš-li jie na tejto cěstě ždátí.

Jmáť tú cěstú taký den sama desáta jěti,
móžš ji tu s jejimi tovaříškami jieti.“

Tak nebožátka přelúdiece,
zástavu jim zastaviece,

tým činem mnoho dobrých jinochův zbichu
a tak mocnějších nepřátel zbychu.

Pak jedna skutky milé jednomu zjevováše
a velikú vieru slibováše

řkúc: „Mrzí mě v tomto přiebytku býti!

Chčeš mój muž býti?

Chčeť Děvín zraditi.“

I je se jeho učiti,

kako jim jest k tomu přiti.

Když to kněz Přemysl vždědě,

tako jim povědě:

„Razi vám, nerodte jim věřiti,
věřte mi, žeť vy chtie tým činem zbřiti.“

Mužie nerodichu jemu v tom věřiti,
podlé dievčie rady jechu se v hrad jiti.

A když v hrad vjidechu,
dievky na ně vyjidechu.

Inhed všicky zbichu,
ijednoho neminuchu.

5

10

15

20

22

24

25

30

35

Jako samostatná kapitola v rkpech V, C, F, S, L, P, Cr, Fs; v těchto rkpech je na začátku prvního verše iniciála (v C je rozmazána), ve V, C, F také nadpis. Ve fragmentu S spojeny kap. 13 a 14 v jeden celek. V rkpe Z byla tato část textu na listech, které jsou vytrženy. Tuto kapitolu jako samostatnou má též Jš (jako 12.).

V rkpech L, Cr je v. 23 rozveden do dvojverší, ve Fs je vynechán v. 24. Shoda mezi rkpy I. redakce ukazuje, že jde o pozdější úpravu původního trojverší v přímé řeči na sudý počet veršů. Trojverší ponechává též Jš.

V 13/00

12/00

O rozlycznych dyewczych Istech

~ V, O rozlycznych dyewczych Istech C | O rozlycznich Istech diev-
cich F

R: O rozličných dievčích Istech

V 13/01

12/01

PO tom dachu sye dyewky na rozlyczne Isty

PO tom V, C, F, L, Jš | Pak P, Cr – dachu sye (se F, P) V, C, F, P, pod.
S, L, Jš | Jie dachu Cr – PAK dievky pšachu o nich Isty Fs

R: Po tom dachu se dievky na rozličné Isti,

V 13/02

12/02

Pro nyez zbychu muzye wšlye swe czty

Pro nyez V, pod. C, F, L, P, Cr, Jš, p(ro) nez Fs | pro nye S – zbychu muzye
V, pod. S, L, Cr, Jš | mužye zbychu C, pod. F, P, Fs – wšlye swe czty V,
swe wšlye czty S | swe czty C, Fs, pod. F, L, P, Cr, Jš

R: pro něž zbychu mužie všie své csti.

V 13/03

12/03

Vzrzyewšje že na Wyšehradie weliky hlad

Vzrzyewšje V, C, pod. Cr, Fs, Jš, Vzrzewšje F, P, Vzrew (sic – zřejmě
pisařská chyba vlivem následujícího že) L | Wzwiediewšje S – na Wyšehra-
die V, F, S, P, Jš, pod. C, L, Cr, na wšlyehradie Fs – weliky hlad V, Jš, pod.
L, geft weliky hlad C, pod. F, S, P | geft hlad Cr, hlad Fs

R: Uzřěvše, že na Vyšehradě jest veliký hlad,

V 13/04

12/04

Za przymyryzom pozwachu gich na swog hrad

Za przymyryzom V, S, pod. Jš, za przymyryzom C, pod. F, L, P | není v Cr,
Fs – gich V, F, S, L, Cr, Fs, Jš, pod. C | muzow P – na swog hrad V, pod.
F, S, L, P, Cr, Fs, Jš | na wyšehrad C (!)

R: za přiměřím pozvachu jich na svůj hrad.

O Čtiradovi o tom pánu

Jeden ještě dobrý ostal bieše,
 ten sobě Ctirad jmě mějješe.
 O tom sě jechu klásti lest.
 Sebravše sě dievek šest,
 i nalezly jednu radu.
 Vzvěděvše, že má kliditi jednu svádu,
 uličivše najkrašší ladu,
 na jeho cestě posadichu ji v chladu.
 Tej dievě Šarka diechu,
 tu najkrašší z sebe jmiechu.
 Položichu u nie trubici
 a medu velikú lahvicu.
 Svázanu ostavichu ji na lesě.
 Jednožt Ctíhrad povleče sě,
 uzřě, naližt dievka pláče
 a nad ní inhed vrána kváče,
 jenž snad bieše prorok smrti jeho.
 Škoda toho druha dobrého.
 Otáza jie, co by tu činila,
 pročli by tako kvielila.
 Vecě: „Jsem z Óskořina dci toho pána
 i jsem ot těch zlych dievek svázána.
 Chtiec mě násilím na svůj hrad vzieti
 a k svéj zlobi mě přivěsti,
 ale když vy uzřěchu,
 mne svázány tak *otběžechu*.“
 Když na *dievěč* všeho ztáza,
 ssěd s koně, ji rozváza.
 Panna s pláčem jeho počě prositi,
 by v niej ráčil všě panny uctiti
 i ráčil ji po cti k ótci věsti,
 řkúc: „Nevědě, co sobě sdieti.“
 Ctíhrad podlé sě panny posadi,
 lidí okolo sebe zsadi.
 I jě sě s ní medu píti
 a v trubici trúbiti.
 Po trubě dievky urozuměchu,
 že Ctíhrada mají jako u měchu.

Dievky koňov podpěchu

a lučišče napěchu.

A jakž na Ctíhrada vyniknú,
 hlasem vysokým na ně křiknú.Dřieve než mužie k meóm dospěchu,
 až jě jako ptáky jechu.

A inhed všecky lidi zbichu

a Ctirada před Vyšehradem na kolo vzbichu.
 Čertie sě tej lsti směji.

Ješče tomu miestu Šarka ději.

Když tak zbichu svého vraha Ctírada,
 naleze to dievčie nevěrná rada
 aby vši zemí Vlasta vládla
 a mužie držěli sě rádla.Když sě Vlasta v zemi uváza,
 na dievkách práva potáza.

Tehdy jiej dievky to za právo dachu

a inhed po všie zemi poslachu

řkúc: „Který sě pacholík narodí,
 ať sě viac k boji nehodí,
 pravý palec jemu urúbiti
 a pravé oko vylúpiti,
 aby meče nemohl držěti
 a za ščitem nemohl viděti.“Někdy témuž sū *pohané* ot židov chtěli
 a snad sū byly dievky to uslyšely.

A byly-li sū to samy zamyslyly,

znamenief jest, žeť sū múdré byly.

Opět Vlasta tomu za právo chtěla

a to všiej zemi pověděla,

aby dievka toho za muž jměla,
 kteréhož by sama chtěla.U dvora by žena byla,
 muž v dielo porobila.S tiem právem svú milost Vlasta všem vzpovědě
 a mír v zemi zapovědě.

40

40

45

45

50

48
14/01

55

5

60

10

65

15

70

20

75

25

Jako samostatná kapitola v rkpech V, C, F, P, Cr, Fs; v nich je u prvního verše iniciála, ve V, C, F též nadpis. V rkpe L je kapitola rozdělena do dvou, v L-48 a v. 49-74, na začátku obou částí je iniciála. Ve fragmentu S je kapitola spojena v jeden celek s předchozí 13. kapitolou. V rkpe Z není kapitola dochována (vytrže-

Kterehoz by jama chtiela
Kterehoz V, S, P, Cr, Jš, pod. L] kteremuz C, gemuz F – Kterehozto by
jama kdiz bi chtiela zbila Fs
R: kteréhož by sama chtiela.

V 14/71
V dwora by zena byla
V dwora V, C, F, S, L, Cr, Jš] v dwora y w radie P, Fs – by (aby S, P)
zena byla V, C, S, P, Cr, Jš, pod. F, L] abi zena bywala Fs
R: U dwora by žena byla,

V 14/72
muzie w dyelo porobyla
muzie V, Cr, Jš, pod. C, L, muze F, P] a muze S – porobyla V, C, pod. F,
S, P, Cr, Jš] poslala L – Ale muzi [we(m) v abi o niczem neprawila Fs
– *přídavek:*
72p. 1 A kdiz by ktery nechtiel po[lu]j[se]n byti
aby geho mohla zena (mohla od sebe Fs)/zapuditi P, pod. Fs
R: muž v dielo porobila.

V 14/73
S tyem prawem swu myloft wlafta wjsem wzpowiedie
S tyem prawem V, pod. C, F, S, L, P, Cr, Jš] S tyem wam Fs – swu myloft
wlafta V, C, pod. S, L, P, Cr, Fs] myloft swu wlafta F, Wlafta swu miloft
Jš – wjsem (w[ss]em S) wzpowiedie V, S, pod. Cr, w[ss]jem wzpowye-
dyela C, w[ss]em zpowiediela L] w[ss]em wzkazala F] wzpowiedie P, Jš]
powiede Fs
R: S tyem právem svú milost Vlasta všem vzpovědě

V 14/74
A myr w zemy zapowiedie
A myr (myer F) w zemy V, C, F, pod. S, L, Cr, Jš] A mir w[ss]i zemi
P] A myr a pokoy po w[ss]iey zemy Fs – zapowiedie V, S, L (! – *porušen*
rým), P, Cr, Fs, Jš] zapowedyela C, pod. F
R: a mir v zemi zapovědě.

O mužskéj lsti proti dievkám

Přemysl když tu řeč vztvědě,
tajně na snem zapovědě.

27

I jechu se raditi,
kako by se mohli obrániti.

30

Přemyslovi vieru slíbichu
a u vierě se potvrdichu.

5

Před Děvin jězd jechu se činiti
a na cestách dievky bíti.

35

Naleze to mužská nevěrná rada:
pozavše za mírem mocnějších do Vyšehrada,
mnoho dievek pohanichu

10

a za pravým mírem cti je zbavichu.
Ty inhed sílu a udatstvie ztratichu
a hanbú se wíec do Děwina nevrátichu.

40

Jako samostatná kapitola v rkpech V, C, F, S, L, P, Fs; v nich je u prvního verše iniciála, ve V, C, F též nadpis. V rkpe S je zapsáno jen prvních 6 versů kapitoly (zápis končí). V rkpe Cr je tato část textu spojena s kapitolami 16 a 17 v jeden celek. V rkpe Z není tato kapitola dochována (vytrženy listy rukopisu). Jš spojuje tuto kapitolu s versí 49 až 74 kapitoly předechozí (jako druhou část kap. 14).

V rkpech P, Fs je čtyřveršový přídavek za v. 2.

V 15/00

14/26N

O mužskéj lsty proty dyewkam
muž[sk]ey V, C] muž[sk]e F

R: O mužskéj lsti proti dievkám

V 15/01

14/27

PRziemy[ ] kdýž tu rzjecz wzwiedie

PRziemy[ ] V, L, pod. Cr, Fs, Przemy[ ] S, P, Jš] Knyež przemy[ ] (prze-
my[ ] F) C, pod. F – tu rziecz V, Fs, pod. C, tu rzecz V, S, P, Jš, pod. L] tuto
rziecz Cr – wzwiedie V, S, P, Cr, Jš, pod. C, F, zwiedie L] przewiede Fs
R: Přemysl když tu řeč vztvědě,

A hanbu sje wyecz do dyewyna newratychu

A hanbu sje wyecz (wicz Jš) do dyewyna (diewnia – sic P) newratychu (nawratychu – sic P) V, pod. P, Cr, Jš, hanbu sje (je F) wyecz do dyewyna newratychu C, pod. F] A na diewin je hanbu newratychu L, A hanbu sje na diewyn newratychu Fs

R: a hanbú sě viac do Děvína newrátichu.

O dievčieej smrti tuto pravi

- 5 Kdž to uslyšě Vlasta liticě,
vzří žalostí jako nedvědicě,
všem mužóm na život odpovědě.
Přemysl jiej po poslu povědě:
„K vám sě nevěřú nestydímý;
nebo ji ot vás vždy vidímý.
Byšte vy byly k nám vieru sdržěly,
ot nás byste nevěry neohledaly.
Že ste vy směly v nevěrný pláštěk sě odieti,
popřějte jeho nám i jiným také pojmiati.“
- 10 Dievky sě všěcky sebrachu
a před Vyšehrad sě brachu,
chtiece jeho mocí dobyti
a všěcky mužě na něm zbiti.
Mužie proti nim vynidechu.
A jakož sě brzo snidechu,
Vlasta sě z svých nemůdře vyrazi
a mezi nepřátely sě vrazi.
- 15 Sedm sě jinochóv k nie najlepších odda,
jimž sě ona v ničemž nepodda.
Tu ji jejie náhlost omýli,
že mnieše, by za ní dievky byly.
Kdž v húšči oščepem ni mečem može vlásti,
tehdy dojide veliké strasti.
- 20 Noži ji rozebrachu
a po boji psóm ji sniesti dachu.
Kdž dievky šípy rozpliskachu,
oščepóv jim jich mlažšie podáváchu.
Pláčic u boj pěšě jdiechu,
mužie jě pořád tepiechu.
Kdž dievek na dvě stě na smrt dachu,
jiné sě na běh oddachu.
- 25 Dřieve než na hrad přiběhnú,
mužie na most vzvoditý po nich vzběhnú.
Sěč veliká by na mostě
a s brány zle ctichu hostě.
Mužie o tom málo tbáchu,
mocí sě na most bráchu.
- 30 35

Ty tu dievky bratří poznachu
a na ně silně zvolachu.
Některé před nimi klekachu,
některé sě k nim lisachu.
A což kolivěk činiechu,
mužských srdce neobměkčiechu.
Krásná tělče smrti dávachu,
přetínajíc jě, s hradu metachu.
Tak ten veš sbor i pohynu
a ta válka tak zahynu.

40

45

Jako samostatná kapitola v rkpech V, C, F, P, Fs; v nich je na začátku prvního verše inícia, ve V, C, F též nadpis. Ve stejném rozsahu je kapitola v Jš (jako 15.). V rkpe L je kapitola rozdělena do dvou částí (v. 1–10 a 11–48), obě mají na začátku inícia. V rkpe Cr je tato kapitola součástí většího celku kap. 15–17. V rkpe Z není dochována (vyřizeny listy rukopisu).

V rkpech C, F chybí v. 32.

V rkpe Fs je vynecháno dvojverší 5–6, dále pak v. 12 a 14 (rýmové dvojverší tvoří v. 11 a 13) a dvojverší 45–46. V rkpech L, P, Cr a též v Jš (v závorkách) jsou přidány čtyři verše za v. 46. V Jš je ještě dvojveršový přídavek za v. 40.

V 16/00

O dyewczyeg smrtu tuto prawi

~ V] O dyewczyey smrti C, O diewcie smrti F

15/00

R: O dievčiej smrti tuto prav'u

V 16/01

KDyz to vflyjje Wlašta lyczyecze (asi m. lyczyecze, popr. lytyczye)

~ (sic) V, Kdyz to uflyjje (vflyjje F, pod. L. Jš) wlašta lyutyczye (liticze F, Jš, liticze – sic L) C, F, pod. L, Jš, kdyz vflyjje to wlašta liticze Cr] A Kdiz zwiedie to wlašta liticze Fs] Vflyjfwjji to wlašta liticze P

R: Kdycz to uslyšě Vlasta l'uticě,

V 16/02

Wzrzy zalofty iako nedwiedyczie

Wzrzy V, pod. Cr, wzryu C] zarzwa F] Zarzwa (al. wrzij – sic) Jš] Zerwa L, pod. P, Fs – zalofty V, pod. F, L, P, Fs, Jš, zalofty C] zlofty Cr – nedwiedyczie V, pod. C, Cr, nedwiedice L, pod. P, Fs, Jš] medwiedicze F

R: vzřu žalostů jako nedvědicě,

238

V 16/03

Wflyjem muzom na zywot odpowiedie

Wflyjem V, C, pod. Cr, Fs] Wflysem F, Jš, pod. L, P – muzom V, C, F, Cr, Jš, pod. L, P] muzom Fs – odpowiedie V, L, Jš, pod. F] odpowiede C, pod. P, Cr, Fs

15/03

R: všem mužóm na život odpovědě.

V 16/04

Prziemyj gvey po pořlu powiedie

Prziemyj V, Cr, pod. C, Fs, przemyj F, P, Jš, pod. L – gvey V, C] gie F, Cr, Fs, pod. Jš, gy L, pod. P – po pořlu V, C, F, P, Cr, Fs, Jš] po pořle L – powiedie V, F, L, P, Cr, Fs, Jš] odpowiede C

15/04

R: Přěmysl jiej po poslu povědě:

V 16/05

K wam jye newieru neřtydymy

jye (je F) newieru neřtydymy (neřtidime F, pod. L) V, F, Jš, pod. C, L] jie newieru neřtydim P] jie ninie neřtidime Cr – ve Fs vynechány v. 5 a 6

15/05

R: „K vám sě nevěřú nestydím;

V 16/06

Nebo gy ot was wzdy wydymy

Nebo (neb C, L) gy ot (od L) was wzdy wydymy (widime L) V, C, pod. L, Jš] neb gi od was k jobie widime F] Neb gi ot was za obyczeg widim P] Neb was w tom wdi widime Cr

15/06

R: nebo ju ot vás vždy vidím.

V 16/07

Byřřte wy byly k nam wyeru řdrzyely

Byřřte wy byly k nam wyeru řdrzyely (zdržaly P) V, pod. P, Byřřte wy k nam wiewu zdrželi (zdrželi Jš) L, pod. Jš] Byřřte (Byřřte F) byly k nam wyeru drzyely (zdržaly F) C, pod. F] Bjřřte byly nam wiewu řdržaly Fs] Byřřte byli kdy k nam wiewu przieli Cr

15/07

R: Byřřte wy byly k nám wiewu sdržaly,

V 16/08

Ot nas byřřte newiery neohledaly

Ot (Od L, Cr) nas byřřte (byřřte L, byřřte P) newiery (gie L, Cr) neohledaly V, pod. L, P, Cr] Ot nas byřřte newiery newidieły (alit. neohledaly Jš)] od nas by newiery neohledaly F] Ot nas bjřřte nikdy newiery neohledali Fs] od nas byřřte neohledaly C (!)

15/08

R: ot nás byste nevěry neohledaly.

239

V 16/03
W[š]yem muzom na zywot odpowiedie
W[š]yem V, C, pod. Cr, Fs] W[š]em F, Jš, pod. L, P – muzom V, C, F, Cr,
Jš, pod. L, P] muzom Fs – odpowiedie V, L, Jš, pod. F] odpowiedye C,
pod. P, Cr, Fs
R: všem mužóm na život odpověď.

40
Ty tu dievky bratři poznachu
a na ně sílně zvolachu.
Některé před nimi klekachu,
některé sě k nim lisáchu.
A což kolivěk činiechu,
mužských srdce neobměkčichu.
Krásná tělcě smrti dáváchu,
přětínajíc jě, s hradu metáchu.
Tak ten veš sbor i pohynu
a ta válka tak zahynu.

45
Prziemy[š] gey po pošlu powiedie
Prziemy[š] V, Cr, pod. C, Fs, przemy[š] F, P, Jš, pod. L – gey V, C] gie F,
Cr, Fs, pod. Jš, gy L, pod. P – po pošlu V, C, F, P, Cr, Fs, Jš] po pošle
L – powiedie V, F, L, P, Cr, Fs, Jš] odpowyejde C
R: Přemysl jiej po poslu pověď:

V 16/04
Prziemy[š] gey po pošlu powiedie
Prziemy[š] V, Cr, pod. C, Fs, przemy[š] F, P, Jš, pod. L – gey V, C] gie F,
Cr, Fs, pod. Jš, gy L, pod. P – po pošlu V, C, F, P, Cr, Fs, Jš] po pošle
L – powiedie V, F, L, P, Cr, Fs, Jš] odpowyejde C
R: Přemysl jiej po poslu pověď:

V 16/05
K wam [s]e newieru ne[š]tydymy
[s]e (s[e] F) newieru ne[š]tydymy (ne[š]tidime F, pod. L) V, F, Jš, pod. C, L] [s]e
newieru ne[š]tydim P] [s]e ninitie ne[š]tidime Cr – ve Fs v[yn]echány v. 5 a 6
R: „K vám sě nevěřt nestydmy;“

V 16/06
Nebo gy ot was wzdy wydymy
Nebo (neb C, L) gy ot (od L) was wzdy wydymy (widime L) V, C, pod.
L, Jš] neb gi od was k [s]obie widime F] Neb gi ot was za obyczeg widim
P] Neb was w tom wdi widime Cr
R: nebo ju ot vás vždy vidimy.

V 16/07
By[š]te wy byly k nam wyeru [š]drzyely
By[š]te wy byly k nam wyeru [š]drzyely (zdržaly P) V, pod. P, By[š]te wy
k nam wieru zdrželi (zdrželi Jš) L, pod. Jš] By[š]te (By[š]te F) byly k nam
wyeru drzyely (zdržaly F) C, pod. F] Bi[š]te bily nam wieru [š]držaly
Fs] By[š]te byli kdy k nam wieru przieli Cr
R: By[š]te wy byly k nám wieru sdržaly,

V 16/08
Ot nas by[š]te newiery neohledaly
Ot (Od L, Cr) nas by[š]te (by[š]te L, by[š]te P) newiery (gie L, Cr) neohleda-
ly V, pod. L, P, Cr] Ot nas by[š]te newiery newidiely (alit. neohledaly)
Jš] od nas by newiery neohledaly F] Ot nas bi[š]te nikdy newiery neohle-
dali Fs] od nas by[š]te neohledaly C (!)
R: ot nás byste nevěry neohledaly.

40
Jako samostatná kapitola v rkpech V, C, F, P, Fs; v nich je na začátku prvního
verše iniciála, ve V, C, F též nadpis. Ve stejném rozsahu je kapitola v Jš (jako 15.).
V rkpe L je kapitola rozdělena do dvou částí (v. 1–10 a 11–48), obě mají na začátku
iniciálu. V rkpe Cr je tato kapitola součástí většího celku kap. 15–17. V rkpe Z není
dochována (vytrženy listy rukopisu).
V rkpech C, F chybí v. 32.
V rkpe Fs je v[yn]echáno dvojverší 5–6, dále pak v. 12 a 14 (rýmové dvojverší
tvoří v. 11 a 13) a dvojverší 45–46. V rkpech L, P, Cr a též v Jš (v závorkách)
jsou přidány čtyři verše za v. 46. V Jš je ještě dvojveršový přídavek za v. 40.

V 16/00
O dyewczyeg [š]mrtu tuto prawi
~ V] O dyewczyeg [š]mrtu C, O diewcie [š]mrti F
R: O dievěčiej smrti tuto prawi

V 16/01
KDyz to v[š]ly[š]ie Wla[š]ta lyczecze (asi m. lyczyczye, popř. lytyczye)
~ (sic) V, KDyz to u[š]ly[š]ie (v[š]ly[š]e F, pod. L, Jš) wla[š]ta lyutyczye (litycze
F, Jš, lityce – sic L) C, F, pod. L, Jš, kdyz v[š]ly[š]ie to wla[š]ta litycze
Cr] A Kdiz zwiedie to wla[š]ta litycze Fs] V[š]ly[š]ew[š]ji to wla[š]ta litycze P
R: Když to uslyšě Wla[š]ta l'uticě,

V 16/02
Wzry zalofy iako nedwiedyczie
Wzry V, pod. Cr, wzryu C] zarzwa F] Zarzwa (al. wrzij – sic) Jš] Zerwa
L, pod. P, Fs – zalofy V, pod. F, L, P, Fs, Jš, zalofy C] zlo[š]ti
Cr – nedwiedyczie V, pod. C, Cr, nedwiedice L, pod. P, Fs, Jš] med-
wiedicze F
R: v[š]ru žalostů jako nedvědicě,